

Zbirka nalog za srednje šole: MATEMATIKA

J. Dolenšek, M. Prosen, M. Vagaja: KOTNE FUNKCIJE. TRIGONOMETRIJA

Poglavlje VIII.: Reševanje enačb

Str. 35. Naloge:

3.a) $\operatorname{ctgx} = 1$

4d) $\operatorname{ctg} \frac{x}{4} = 3,415$

6.b) $\operatorname{ctg}^2 x + 4 \operatorname{ctgx} = 0$

h) $\operatorname{ctgx} = \frac{\sqrt{3}}{3}$

Razlaga:

Glej rešeno naložo, stran 30, naloga 15b: Nariši graf funkcije (graf funkcije kotangens)

Rešiti moramo enačbo v obliki $\operatorname{ctg} x = a$. Narišem graf funkcije $f(x) = \operatorname{ctgx}$. In $f(x) = a$. X, pri katerem se sekata grafa, je rešitev naše enačbe $\operatorname{ctgx} = a$.

V splošnem enačbo

$\operatorname{ctgx} = a$ pretvorimo s pomočjo

zvezne $\operatorname{tg} x \cdot \operatorname{ctgx} = 1$.

V enačbo

$$\frac{1}{\operatorname{tg} x} = a$$

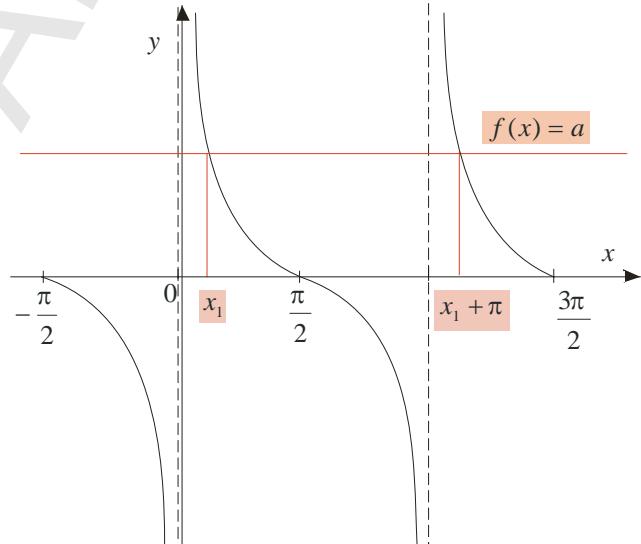
$$\operatorname{tg} x = \frac{1}{a}$$

(1) $x = \operatorname{arctg} \frac{1}{a} + k\pi \quad k \in \mathbb{Z}$

Lahko pa rešimo enačbo tudi takole:

(2) $x = \operatorname{arctg} x + k\pi$ (za kote

$$30^\circ, 45^\circ, 60^\circ, 90^\circ, \dots$$

Rešitve

3 a) $\operatorname{ctgx} = 1$

$$x = \operatorname{arcctg} 1 + k\pi \quad \text{po (2)}$$

$$\underline{x = \frac{\pi}{4} + k\pi \quad k \in \mathbb{Z}}$$

3 h) $\operatorname{ctgx} = \frac{\sqrt{3}}{3}$

$$x = \operatorname{arcctg} \frac{\sqrt{3}}{3} + k\pi$$

$$\underline{x = \frac{\pi}{3} + k\pi \quad \text{po (2)}}$$

4d) $\operatorname{ctg} \frac{x}{4} = 3,415$

$$\frac{1}{\operatorname{tg} \frac{x}{4}} = 3,415 \quad \text{po (1)} \quad \operatorname{ctgx} = \frac{1}{\operatorname{tg} x}$$

$$\operatorname{tg} \frac{x}{4} = \frac{1}{3,415}$$

$$\frac{x}{4} = \operatorname{arctg} \frac{1}{3,415} + k\pi$$

$$x = 4 \operatorname{arctg} \frac{1}{3,415} + k\pi$$

$$x = 65,29^\circ + 4k \cdot 180^\circ \quad (\text{do stotinke stopinje natančno})$$

$$x = 65^\circ 17' + 4k \cdot 180^\circ \quad (\text{do minute natančno})$$

6.b) $\operatorname{ctg}^2 x + 4 \operatorname{ctgx} = 0$

$$\operatorname{ctgx} (\operatorname{ctgx} + 4) = 0$$

$$\operatorname{ctgx} = 0$$

$$x_1 = \operatorname{arcctg} 0 + k\pi \quad k \in \mathbb{Z}$$

$$\operatorname{ctgx} + 4 = 0$$

$$\operatorname{ctgx} = -4$$

:

$$x_2 = \operatorname{arcctg}(-4) + k\pi \quad 1. \text{ način po (2)}$$

$$\frac{1}{\operatorname{tg} x} = -4$$

2. način po (1)

$$\operatorname{tg} x = -\frac{1}{4}$$

$$x = \operatorname{arctg}(-\frac{1}{4}) + k\pi$$

$$\underline{x_2 = 165^\circ 58' + k \cdot 180^\circ}$$